Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 12. decembrī*

Civildienests – Ierēdņi – Atalgojums – Ģimenes pabalsti – Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešā daļa – Jēdziens "apgādājams bērns" – Uz trešās valsts tiesību aktiem par nepilngadīgo aizsardzību balstīts spriedums par aizbildnību – Atteikums piešķirt apgādājama bērna statusu aizbildnībā esošiem bērniem – Vienlīdzīga attieksme – Tiesības uz izglītību – Bērna interešu prioritāte

Lietā T-283/17

SH, Eiropas Komisijas līgumdarbiniece, ko pārstāv *N. de Montigny*, advokāte,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *M. Mensi*, *T. S. Bohr* un *A.-C. Simon*, vēlāk *M. Bohr* un *G. Berscheid*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko pārstāv *J. Steele* un *M. Windisch*, pārstāvji,

un

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *M. Bauer* un *R. Meyer*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 270. pantu un ar kuru tiek lūgts atcelt Komisijas 2016. gada 13. jūlija lēmumu, ar ko institūcija, kura ir pilnvarota noslēgt darba līgumus, atteicās pagarināt apgādājamā bērna pabalsta maksājumus prasītājai, kā arī attiecīgā gadījumā šīs iestādes 2017. gada 3. februāra lēmumu par prasītājas 2016. gada 5. oktobra sūdzības noraidīšanu,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs H. Kanninens [*H. Kanninen*], tiesneši L. Kalvo-Sotelo Ibaņess-Martins [*L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín*] (referents) un I. Reine,

sekretāre: Dž. Predoncāni [*G. Predonzani*], administratore,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2018. gada 13. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītāja SH ir Eiropas Komisijas līgumdarbiniece Zimbabvē.

2 Ar *Tribunal de résidence Buyenzi* [Bujenzi rezidējošās tiesas] (Burundi) 2010. gada 30. decembra spriedumu (turpmāk tekstā – "*Tribunal de résidence Buyenzi* spriedums") prasītājas aizbildnībā saskaņā ar Burundi Civilkodeksa 300. un nākamajiem pantiem tika nodoti divi – attiecīgi četrpadsmit un divpadsmit gadus veci – bērni, kuri ir Burundi valstspiederīgie un kurus sauc *Joe* un *Claire*. *Tribunal de résidence Buyenzi* sprieduma pasludināšanas brīdī prasītājas pastāvīgā dzīvesvieta bija Togo.

3 2011. gada jūnijā prasītāja lūdza piešķirt un saņēma apgādājamā bērna pabalstu par *Joe* un *Claire*, pamatojoties uz Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešo daļu un 3. punkta a) apakšpunktu, kas ir piemērojams līgumdarbiniekiem saskaņā ar Eiropas Kopienu pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (turpmāk tekstā – "PDNK") 21. pantu. Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. pantā ir noteikts:

"1. Ierēdnis, kuram ir viens vai vairāki apgādājami bērni saskaņā ar šā panta 2. un 3. punktu, par katru apgādājamo bērnu saņem pabalstu [..] EUR mēnesī.

2. "Apgādājams bērns" ir laulībā dzimis, ārlaulības vai adoptēts ierēdņa vai viņa laulātā bērns, kuru ierēdnis faktiski uztur.

Tas pats attiecas uz bērnu, attiecībā uz kuru ir iesniegts adopcijas iesniegums un ir uzsākta adopcijas procedūra.

Jebkuru bērnu, kuru ierēdnim ir pienākums uzturēt atbilstoši tiesas lēmumam, kas balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem par mazgadīgo [nepilngadīgo] aizsardzību, pielīdzina apgādājamam bērnam.

3. Pabalstu piešķir:

a) automātiski bērniem līdz 18 gadu vecumam;

b) pēc ierēdņa pieteikuma iesniegšanas un apstiprinošu pierādījumu uzrādīšanas bērniem vecumā no 18 līdz 26 gadiem, kuri iegūst vispārizglītojošo vai profesionālo izglītību.

4. Jebkuru personu, par kuras uzturēšanu ierēdnis ir juridiski atbildīgs un kuras uzturēšanai ir vajadzīgi lieli izdevumi, izņēmuma gadījumos var uzskatīt par apgādājamu bērnu ar īpašu pamatotu iecēlējinstitūcijas lēmumu, kas balstīts uz apstiprinošiem dokumentiem.

[..]"

4 2014. gada 3. augustā *Joe* sasniedza 18 gadu vecumu.

5 2015. gada 6. maijā Individuālo tiesību pārvaldības un aprēķināšanas biroja (*PMO*) Atalgojuma un individuālo tiesību pārvaldības nodaļas vadītājs nosūtīja prasītājai paziņojumu (turpmāk tekstā – "*PMO* 2015. gada 6. maija paziņojums"), viņai paskaidrojot, ka, pirmkārt, viņai nebija tiesību saņemt apgādājamā bērna pabalstus par *Joe*, jo viņš bija sasniedzis 18 gadu vecumu, un, otrkārt, ka viņš izdos rīkojumu pārtraukt šī pabalsta maksāšanu ar atpakaļejošu spēku no 2014. gada 31. augusta. Prasītāja par šo paziņojumu sūdzību neiesniedza.

6 Tomēr apgādājamā bērna pabalsts, kas tika maksāts par *Joe* laikposmā no 2014. gada 1. septembra līdz 2015. gada 30. aprīlim, beigu beigās netika atgūts.

7 2016. gada 2. maijā *Claire* sasniedza 18 gadu vecumu.

8 2016. gada 17. maijā prasītāja iesniedza *PMO* pieteikumu par apgādājamā bērna pabalsta maksāšanas pagarinājumu attiecībā uz *Joe* un *Claire*. Šis pieteikums bija balstīts uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Savā pieteikumā prasītāja norādīja, ka šie bērni joprojām ir viņas aizbildnībā, un iesniedza dokumentus, lai pierādītu, ka viņi vēl turpina iegūt izglītību. Viņa arī norādīja, ka nebija iesniegusi sūdzību par *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojumu, jo nebija informēta par savām tiesībām.

9 2016. gada 13. jūlijā *PMO* nosūtīja prasītājai paziņojumu, kurā sniedza paskaidrojumus par viņas civildienesta tiesībām un atteicās pagarināt prasīto pabalstu maksāšanu par *Joe* un *Claire* (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"). *PMO* uzsvēra, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešo daļu apgādājamā bērna pabalsts var tikt piešķirts par bērnu, kurš ir darbinieka aizbildnībā saskaņā ar tiesas nolēmumu, kas ir balstīts uz tiesību aktiem par nepilngadīgo aizsardzību. *PMO* uzskatīja, ka tiesības saņemt pabalstus par attiecīgajiem diviem bērniem beidzās brīdī, kad viņi sasniedza 18 gadu vecumu. Proti, *PMO* ieskatā, tiesības saņemt pabalstus šajā lietā bija balstītas tikai uz aizbildnību, kas beidzās, bērniem sasniedzot pilngadību. *PMO* arī norādīja, ka tiesības saņemt pabalstus par paša vai adoptētu bērnu varēja tikt piešķirtas saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu līdz brīdim, kad bērns sasniedz 26 gadu vecumu. Tomēr, pēc *PMO* domām, šī iespēja nebija piemērojama aizbildnībā esošam bērnam.

10 2016. gada 5. oktobrī prasītāja iesniedza sūdzību par apstrīdēto lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktu, kas ir piemērojams līgumdarbiniekiem atbilstoši PDNK 117. pantam. Savas sūdzības pamatojumam prasītāja atsaucās uz *PMO* pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā un "acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz Civildienesta noteikumu 67. panta un VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanas kārtību". Turklāt prasītāja norādīja, ka saskaņā ar Burundi Civilkodeksu pilngadīgais ir persona, kas ir sasniegusi 21 gada vecumu. Tādējādi saskaņā ar Burundi Civilkodeksu neviens no attiecīgajiem diviem bērniem neesot uzskatāms par pilngadīgu. Tādējādi abi bērni bija viņas aizbildnībā līdz 21 gada vecumam. No tā prasītāja secināja, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu viņai bija tiesības saņemt apgādājamā bērna pabalstu par attiecīgajiem diviem bērniem līdz brīdim, kad viņi sasniegs 21 gada vecumu un kad aizbildnība beigsies.

11 Ar 2017. gada 3. februāra lēmumu (turpmāk tekstā – "lēmums par sūdzības noraidīšanu") Komisijas institūcija, kura ir pilnvarota noslēgt darba līgumus (turpmāk tekstā – "IPNDL"), prasītājas sūdzību noraidīja. IPNDL atgādināja judikatūru, saskaņā ar kuru tiesību normas, ar ko piešķir tiesības saņemt finansiālus pabalstus, ir jāinterpretē šauri, šajā ziņā atsaucoties uz 2008. gada 8. aprīļa sprieduma *Bordini*/Komisija (F-134/06, EU:F:2008:40) 90. punktu. Turklāt IPNDL uzsvēra, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešo daļu attiecīgos bērnus nevarēja uzskatīt par prasītājas apgādībā esošiem bērniem, jo šajā tiesību normā ir paredzēts, ka apgādnieka pienākumam uzturēt attiecīgo bērnu ir jāizriet no tiesas nolēmuma, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem. Taču, pēc IPNDL domām, *Tribunal de résidence de Buyenzi* ir balstījusies uz trešās valsts

tiesību aktiem. IPNDL no tā secināja, ka prasītājai nebija tiesību saņemt apgādājamā bērna pabalstus par attiecīgajiem diviem bērniem un ka *PMO* bija pierādījusi labvēlību, piešķirot viņai šos pabalstus līdz brīdim, kad *Claire* un *Joe* sasniedza 18 gadu vecumu.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

12 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 15. maijā, prasītāja cēla šo prasību.

13 2017. gada 1. augustā Komisija iesniedza iebildumu rakstu.

14 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti attiecīgi 2017. gada 5. un 10. jūlijā, Eiropas Savienības Padome un Parlaments lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.

15 Ar 2017. gada 10. augusta un 13. septembra lēmumiem Vispārējās tiesas ceturtās palātas priekšsēdētājs atļāva Padomei un Parlamentam iestāties lietā. Personas, kas iestājās lietā, iesniedza savus rakstus attiecīgi 2017. gada 20. un 27. oktobrī, un pamatlietas dalībnieki iesniedza savus apsvērumus tam noteiktajā termiņā.

16 Ar 2017. gada 1. septembra vēstuli Vispārējās tiesas kanceleja informēja prasītāju, ka Vispārējā tiesa atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 83. panta 1. punkta noteikumiem bija nolēmusi, ka otra procesuālo rakstu apmaiņa nebija nepieciešama.

17 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2017. gada 20. septembrī, prasītāja lūdza atļauju iesniegt repliku atbilstoši Reglamenta 83. panta 2. punktam. It īpaši prasītāja būtībā lūdza atļauju iesniegt repliku saistībā ar argumentiem, kas bija izvirzīti iebildumu raksta 48. un nākamajos punktos.

18 Ar 2017. gada 29. septembra lēmumu Vispārējā tiesa atļāva prasītājai iesniegt repliku attiecībā uz iebildumu raksta 48.–59. punktu. Prasītāja iesniedza repliku 2017. gada 13. novembrī. Komisija iesniedza atbildes rakstu uz repliku 2018. gada 5. janvārī.

19 Pēc tiesneša referenta ziņojuma priekšlikuma Vispārējā tiesa (ceturtā palāta) 2018. gada 8. martā nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

20 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa bija uzdevusi 2018. gada 13. aprīļa tiesas sēdē.

21 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atzīt Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešo daļu par prettiesisku;

– atcelt apstrīdēto lēmumu un vajadzības gadījumā lēmumu par sūdzības noraidīšanu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22 Komisijas un Padomes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Parlaments lūdz Vispārējai tiesai noraidīt prasību kā daļēji nepieņemamu un katrā ziņā kā nepamatotu.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par prasības pieņemamību

24 Savā atbildē uz repliku Komisija paužšaubas par pirmstiesas procedūras ievērošanu.

25 Pirmkārt, Komisija uzskata, ka prasītājai saistībā ar *Joe* bija jāiesniedz sūdzība nevis par apstrīdēto lēmumu, bet par *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojumu. Otrkārt, Komisija uzsver, ka pabalstu maksāšana par *Claire* tika pārtraukta 2016. gada jūnijā, kā tas izriet no prasītājas paziņojuma par algu par attiecīgo mēnesi. Tādējādi Komisija uzskata, ka prasītājai bija jāiesniedz sūdzība par 2016. gada jūnija paziņojumu par algu, nevis sūdzība par apstrīdēto lēmumu.

26 Prasītāja lūdz noraidīt Komisijas izvirzīto nepieņemamības pamatu, uzsverot, ka viņas pieteikums par apgādājamā bērna pabalstu maksāšanas pagarinājumu, kas tika iesniegts *PMO* 2016. gada 17. maijā, bija jauns pabalstu pieteikums, kas ir balstīts uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

27 Būtībā atbilstoši Komisijas argumentiem ar apstrīdēto lēmumu tika apstiprināts, pirmkārt, *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojums saistībā ar pabalstu, kas tika maksāts par *Joe*, un, otrkārt, prasītājas paziņojums par 2016. gada jūnija algu attiecībā uz *Claire*.

28 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasība atcelt tiesību aktu, ar kuru ir vienīgi apstiprināts agrākais lēmums, kas nav ticis pārsūdzēts tam paredzētajā termiņā, ir nepieņemama (skat. spriedumu, 2001. gada 7. februāris, *Inpesca*/Komisija, T-186/98, EU:T:2001:42, 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Akts ir uzskatāms tādu, kas vienīgi apstiprina agrāku lēmumu, ja tajā nav jaunu faktu, salīdzinot ar agrāko lēmumu, un ja pirms tam nav tikusi atkārtoti izvērtēta šī lēmuma adresāta situācija (skat. rīkojumu, 2016. gada 26. oktobris, *Edeka-Handelsgesellschaft Hessenring*/Komisija, T-611/15, nav publicēts, EU:T:2016:643, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Šajā lietā, pirmkārt, attiecībā uz *Joe* ir jākonstatē, ka *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojums attiecās uz apgādājamā bērna pabalsta par *Joe* maksāšanas izbeigšanu saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Tādējādi ir jāsecina, ka *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojums kļuva galīgs, jo prasītāja nebija iesniegusi par to sūdzību.

30 Tomēr ir jāuzsver, ka apstrīdētais lēmums attiecās uz pieteikumu piešķirt apgādājamā bērna pabalsta maksāšanas pagarinājumu attiecībā uz *Joe* un *Claire*, ko prasītāja bija iesniegusi *PMO* 2016. gada 17. maijā. Taču šis pieteikums bija balstīts nevis uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 3. punkta a) apakšpunktu, bet uz šī pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Līdz ar to apstrīdētā lēmuma priekšmets atšķīrās no *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojuma priekšmeta, un tādējādi ar to netika apstiprināts pēdējais minētais.

31 Otrkārt, attiecībā uz *Claire* pietiek norādīt, ka no prasītājas paziņojuma par 2016. gada jūnija algu izriet, ka pabalsta maksājums saskaņā ar VII pielikuma 2. panta 3. punkta a) apakšpunktu tika izbeigts. Taču, kā tika atgādināts šī sprieduma 30. punktā, apstrīdētais lēmums attiecās uz pieteikumu piešķirt apgādājamā bērna pabalsta maksāšanas pagarinājumu attiecībā uz *Joe* un *Claire*, ko prasītāja bija iesniegusi *PMO* 2016. gada 17. maijā, pamatojoties uz šī pielikuma 2. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Tātad apstrīdētā lēmuma priekšmets atšķīrās no tā lēmuma priekšmeta, kas ir atspoguļots paziņojumā par 2016. gada jūnija algu, un tādējādi tas neapstiprina pēdējo minēto.

32 Līdz ar to pretēji Komisijas apgalvojumiem prasītājai bija jāiesniedz sūdzība par apstrīdēto lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktu. Prasītāja iesniedza šādu sūdzību 2016. gada 5. oktobrī.

33 Tādējādi ir jāsecina, ka šajā lietā pirmstiesas procedūra tika ievērota.

34 Tāpēc šī prasība ir jāatzīst par pieņemamu.

B. Par lietas būtību

1. Par pirmo prasījumu – Vispārējai tiesai konstatēt Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešās daļas prettiesiskumu

35 Ar savu pirmo prasījumu prasītāja lūdz Vispārējai tiesai konstatēt Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešās daļas, kā to ir piemērojusi *PMO* apstrīdētajā lēmumā, prettiesiskumu.

36 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Savienības tiesai nav jāveic principiāli konstatējumi (spriedums, 2004. gada 16. decembris, *De Nicola*/EIB, T-120/01 un T-300/01, EU:T:2004:367, 136. punkts). Tomēr, ņemot vērā prasības pieteikumu kopumā, ir jāuzskata, ka ar savu pirmo prasījumu prasītāja savā prasībā atcelt tiesību aktu pakārtoti izvirza iebildi par Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta trešās daļas (turpmāk tekstā – "strīdīgā tiesību norma") prettiesiskumu.

2. Par otro prasījumu – Vispārējai tiesai atcelt apstrīdēto lēmumu un vajadzības gadījumā lēmumu par sūdzības noraidīšanu

a) Par otrā prasījuma priekšmetu

37 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru administratīva sūdzība un tās tieša vai netieša noraidīšana ir sarežģītas procedūras neatņemama sastāvdaļa un tas ir tikai viens no priekšnosacījumiem prasības celšanai tiesā (spriedumi, 2011. gada 21. septembris, *Adjemian* u.c./Komisija, T-325/09 P, EU:T:2011:506, 32. punkts, un 2017. gada 15. septembris, *Skareby*/EĀDD, T-585/16, EU:T:2017:613, 18. punkts). Tādējādi, tā kā Civildienesta noteikumu sistēmā ieinteresētajai personai ir jāiesniedz sūdzība par lēmumu, ko tā apstrīd, secīgi celtā prasība tiek atzīta par pieņemamu, ja tā ir vērsta tikai pret sūdzībā apstrīdēto lēmumu, pret lēmumu par sūdzības noraidīšanu vai pret abiem šiem lēmumiem kopā, ja vien sūdzība un prasība ir iesniegta Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantā paredzētajos termiņos (spriedums, 1989. gada 26. janvāris, *Koutchoumoff*/Komisija, 224/87, EU:C:1989:38, 7. punkts, un 2014. gada 5. novembris, Komisija/*Thomé*, T-669/13 P, EU:T:2014:929, 21. punkts). Taču saskaņā ar procesuālās ekonomijas principu tiesa var nolemt, ka nav konkrēti jālemj par prasījumiem, kas vērsti pret lēmumu noraidīt sūdzību, ja tā konstatē, ka tiem nav patstāvīga satura un tie patiesībā atbilst prasījumiem, kas vērsti pret lēmumu, par kuru ir iesniegta sūdzība (spriedumi, 1989. gada 17. janvāris, *Vainker*/Parlaments, 293/87, EU:C:1989:8, 7. un 8. punkts, un 2017. gada 24. aprīlis, HF/Parlaments, T-584/16, EU:T:2017:282, 72. punkts). Tā tas var būt arī tad, ja tiesa konstatē, ka lēmums par sūdzības noraidīšanu, tā kā tas var būt arī netiešs, ir tikai sūdzībā apstrīdētā lēmuma apstiprinājums un tādēļ lēmuma par sūdzības noraidīšanu atcelšana neietekmē ieinteresētās personas tiesisko stāvokli citādi kā sūdzībā apstrīdētā sākotnējā lēmuma atcelšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 21. septembris, *Adjemian* u.c./Komisija, T-325/09 P, EU:T:2011:506, 33. punkts).

38 Tomēr no judikatūras izriet, ka, ņemot pirmstiesas procedūras attīstību, administrācija, noraidot sūdzību, var papildināt vai grozīt pamatojumu, uz kuru balstoties tā bija pieņēmusi apstrīdēto aktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 9. decembris, Komisija/*Birkhoff*, T-377/08 P, EU:T:2009:485, 55.–60. punkts).

39 Tādējādi administrācija, atbildot uz šo sūdzību, pirmstiesas procedūrā var sniegt detalizētāku pamatojumu. Šāds konkrēts pamatojums, kas attiecas uz katru atsevišķu gadījumu un kas tiek paziņots pirms prasības celšanas tiesā, tiek uzskatīts par tādu, kas sakrīt ar lēmuma par atteikumu pamatojumu, un tātad – par atbilstošu informāciju šā lēmuma tiesiskuma izvērtēšanai (skat. spriedumu, 2009. gada 9. decembris, Komisija/*Birkhoff*, T-377/08 P, EU:T:2009:485, 59.–60. punkts).

40 Šajā lietā lēmums par sūdzības noraidīšanu apstiprina apgādājamā bērna pabalsta maksāšanas pagarinājuma noraidījumu, kā apstrīdētajā lēmumā to bija secinājis *PMO*. Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 11. punkta, IPNDL lēmumā par sūdzības noraidīšanu papildināja apstrīdēto lēmumu, piebilstot, ka, lai iegūtu tiesības saņemt apgādājamā bērna pabalstu, uzturēšanas saistībām ir jāizriet no tiesas nolēmuma, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem. Balstoties uz šo jauno pamatojumu, IPNDL secināja, ka attiecīgos bērnus nevarēja uzskatīt par prasītājas apgādībā esošiem bērniem, jo *Tribunal de résidence de Buyenzi* spriedums nebija balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem. Tomēr IPNDL norādīja, ka administrācija bija izrādījusi labvēlību, piešķirot prasītājai apgādājamā bērna pabalstus līdz brīdim, kad *Joe* un *Claire* sasniedza 18 gadu vecumu, lai arī viņai nebija tiesību saņemt šos pabalstus.

41 No iepriekš minētā izriet, ka lēmumā par sūdzības noraidīšanu ir ņemti vērā tiesiskie apstākļi, kurus *PMO* nebija ņēmusi vērā, pieņemot apstrīdēto lēmumu.

42 Tādējādi, ņemot vērā pirmstiesas procedūras attīstību, lēmumā par sūdzības noraidīšanu norādītais pamatojums ir jāņem vērā, vērtējot apstrīdētā lēmuma tiesiskumu.

b) Par prasības pamatiem

43 Savā prasības pieteikumā prasītāja izvirza piecus pamatus, no kuriem pirmie četri ir izvirzīti, lai pamatotu iebildi par strīdīgās tiesību normas prettiesiskumu. Pirmais pamats ir par diskriminācijas aizlieguma valstspiederības vai dzimšanas vietas dēļ pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes pret ierēdņiem un darbiniekiem un viņu diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpumu. Trešais pamats ir par tiesību uz izglītību un bērna interešu prioritātes pārkāpumu. Ceturtais pamats ir par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 52. panta un samērīguma un tiesiskuma principa pārkāpumu. Piektais pamats attiecas uz kļūdu tiesību piemērošanā un labas pārvaldības principa un pienākuma ņemt vērā darbinieku intereses pārkāpumu.

44 Turklāt savā replikā prasītāja izvirza sesto pamatu, kas ir balstīts uz tiesiskās drošības, paredzamības un iegūto tiesību principa pārkāpumu.

1) Par pirmo pamatu – diskrimināciju pilsonības vai dzimšanas vietas dēļ

45 Prasītāja apgalvo, ka ar strīdīgo tiesību normu ir aizskarts Hartas 21. pantā un Civildienesta noteikumu 1.d pantā nostiprinātais aizliegums diskriminēt pilsonības vai dzimšanas vietas dēļ, jo tas liedz atzīt bērnu, kas nav Eiropas Savienības pilsonis, bet ir Eiropas Savienības pilsoņa apgādībā, par apgādājamo bērnu attiecīgā pabalsta piešķiršanas nolūkā.

46 Prasītāja uzsver, ka saskaņā ar starptautiskajām privāttiesību normām fiziskas personas personīgo statusu reglamentē šīs personas valstspiederības valsts tiesību akti neatkarīgi no kompetentās tiesas. No tā izrietot – tā kā *Joe* un *Claire* ir Burundi valstspiederīgie, viņu personīgajam statusam ir piemērojami Burundi tiesību akti. Tādējādi prasītājai tika atteikts piešķirt apgādājamā bērna pabalstu maksāšanas pagarinājumu tikai šo bērnu valstspiederības dēļ.

47 Savā replikā prasītāja apgalvo, ka tiesu jurisdikcija ģimenes tiesību jomā ir balstīta uz bērna vai vecāka pastāvīgo dzīvesvietu. Viņa apgalvo – tā kā faktisko apstākļu rašanās laikā ne viņas, ne attiecīgo bērnu pastāvīgā dzīvesvieta nebija dalībvalstī, Savienības tiesām nebija kompetences lemt par minēto bērnu aizbildnību. Prasītāja apgalvo – tā kā nebija nolēmuma par bērnu aizbildnību, viņi nevarēja izceļot no Burundi teritorijas kopā ar prasītāju, lai celtu prasību par aizbildnību dalībvalstī. Pēc prasītājas domām, no tā izriet, ka Burundi iestādēm, ņemot vērā attiecīgo bērnu valstspiederību, bija kompetence pieņemt lēmumus par aizbildnību.

48 Turpinājumā prasītāja apgalvo, ka viņa neesot varējusi celt prasību par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu dalībvalstī. Šajā ziņā viņa uzskata, ka, lai arī saskaņā ar Hāgā 1996. gada 19. oktobrī parakstītās Konvencijas par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem (turpmāk tekstā – "1996. gada Hāgas konvencija") 15. pantu, veicot bērnu aizsardzības pasākumus, ir jāpiemēro bērna dzīvesvietas tiesību akti, šai konvencijai izskatāmajā lietā nav nozīmes. Tas izrietot no apstākļa, ka Burundi nav šīs konvencijas līgumslēdzēja puse, tādējādi minētā konvencija esot piemērojama tikai tad, ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta atrodas līgumslēdzējas valsts teritorijā. Taču šajā lietā viņai neesot bijis iespējas celt prasību par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu, jo ne viņas, ne attiecīgo bērnu pastāvīgā dzīvesvieta nebija Savienības dalībvalstī. Tiesas sēdē prasītāja apstiprināja, ka *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma pasludināšanas brīdī viņas pastāvīgā dzīvesvieta nebija Beļģijā.

49 Turklāt savā replikā prasītāja apgalvoja – lai novērstu iespēju, ka Vispārējā tiesa apstiprina lēmumu nepiešķirt minētos pabalstus par attiecīgajiem bērniem, viņa ir iesniegusi Beļģijā pieteikumu par attiecīgo bērnu adopciju.

50 Visbeidzot prasītāja norāda, ka, pat ja viņa būtu panākusi *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu dalībvalstī, šis nolēmums tik un tā būtu balstīts uz trešās valsts tiesību aktiem un nolēmums par tā atzīšanu nebūtu uzskatāms par tiesas nolēmumu, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem par nepilngadīgo aizsardzību.

51 Parlaments, Padome un Komisija lūdz noraidīt pirmo pamatu.

52 Sākumā ir jāuzsver, ka ar strīdīgo tiesību normu nav skaidri noteikts, ka apgādājamā bērna pabalsta piešķiršanas kritērijs ir bērna valstspiederība, bet tiesību akti, uz kuriem ir balstīts tiesas nolēmums, no kā izriet bērna uzturēšanas saistības, uz kuru pamata tiek maksāts šis pabalsts.

53 Tomēr prasītāja apgalvo, ka šis kritērijs izraisa diskrimināciju attiecīgā bērna valstspiederības dēļ. Proti, pēc viņas domām, tiesību akti, uz kuriem ir balstīts tiesas nolēmums, no kā izriet bērna uzturēšanas saistības, ir bērna valstspiederības valsts tiesību akti.

54 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka 1996. gada Hāgas konvencija, uz kuru atsaucas Komisija, lai apgalvotu, ka nepilngadīgo aizbildnībai piemērojamie tiesību akti ir viņu pastāvīgās dzīvesvietas tiesību akti, šajā lietā nav piemērojama. Jāuzsver, ka, no vienas puses, kā to norāda prasītāja, Burundi nav šīs konvencijas līgumslēdzēja puse un, no otras puses, saskaņā ar minētās konvencijas 2. pantu minētā konvencija ir piemērojama tikai bērniem, kas nav sasnieguši 18 gadu vecumu, savukārt *Joe* un *Claire* ir vecāki par 18 gadiem.

55 Otrkārt, ir jāuzsver, ka, tā kā šajā lietā nepastāv piemērojamas starptautiskās konvencijas, uz jautājumu, kādi valsts tiesību akti reglamentēja aizbildnību par *Joe* un *Claire*, atbilde ir jāsniedz lietas dalībniekam, kas par to sniedz pierādījumus. Taču šajā lietā prasītāja pat nenorādīja valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām attiecīgo bērnu aizbildnībai piemērojamie tiesību akti, pēc viņas domām, ir viņu valstspiederības valsts tiesību akti.

56 No tā izriet, ka prasītāja nav pierādījusi, ka strīdīgā tiesību norma izraisa diskrimināciju valstspiederības dēļ.

57 Tādējādi pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

2) Par otro pamatu – vienlīdzīgas attieksmes pret ierēdņiem un darbiniekiem un viņu diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpumu

58 Prasītāja uzskata, ka ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. pantu starp ierēdņiem un darbiniekiem, kas lūdz atzīt bērnu par apgādājamu bērnu, ir ieviesta diskriminācija atkarībā no tā, vai viņu pieteikums ir balstīts uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punktu vai šī pielikuma 2. panta 2. punkta otro daļu, vai arī strīdīgo tiesību normu. Tādējādi ar strīdīgo tiesību normu ir noteikta nevienlīdzīga attieksme pret ierēdņiem un darbiniekiem, kuriem, lai arī viņi atrodas tādā pašā situācijā, proti, ir uzņēmušies pienākumu uzturēt bērnu vai ģimenes locekli, tiek piemēroti dažādi pabalstu piešķiršanas nosacījumi atkarībā no tiesību aktiem, uz kuru pamata viņiem ir jāpilda saistības.

59 Pirmkārt, prasītāja uzsver, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punkts, saskaņā ar kuru par apgādājamu bērnu drīkst uzskatīt jebkuru personu, par kuras uzturēšanu ierēdnis ir juridiski atbildīgs un kuras uzturēšanai ir vajadzīgi lieli izdevumi, neliedz veikt šādu pielīdzināšanu, ja juridiskās uzturēšanas saistības ir balstītas uz trešās valsts tiesību aktiem.

60 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka turklāt Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta otrā daļa, kurā apgādājamā bērna statuss ir atzīts adoptētam bērnam vai bērnam, attiecībā uz kuru ir uzsākta adopcijas procedūra, neliedz atzīt viņu par apgādājamu bērnu, ja adopcija ir balstīta uz trešās valsts tiesību aktiem.

61 Parlaments, Padome un Komisija lūdz noraidīt otro pamatu.

62 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes vai diskriminācijas aizlieguma princips nosaka, ka līdzīgas situācijas nevar tikt kvalificētas atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nevar tikt aplūkotas vienādi, ja vien šādai pieejai nav objektīva pamata (spriedumi, 2006. gada 10. janvāris, *IATA* un *ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 95. punkts, un 2006. gada 12. septembris, *Eman* un *Sevinger*, C-300/04, EU:C:2006:545, 57. punkts). Vienlīdzīgas attieksmes vai diskriminācijas aizlieguma princips, kas ir nostiprināts Civildienesta noteikumu 1.d pantā, ir vispārīga rakstura norma, kas ir piemērojama Savienības civildienesta tiesībās (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1982. gada 2. decembris, *Micheli* u.c./Komisija, no 198/81 līdz 202/81, EU:C:1982:411, 5. un 6. punkts, un 2010. gada 15. aprīlis, *Gualtieri*/Komisija, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 70. punkts).

63 Šajā lietā ir jāsalīdzina, pirmkārt, tādu ierēdņu un darbinieku situācija, kuru apgādībā ir bērns atbilstoši uz trešās valsts tiesību aktiem pieņemtajam adopcijas lēmumam, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmā daļa, otrkārt, tādu ierēdņu un darbinieku situācija, kuru juridiskā atbildība uzturēt personu, kā uzturēšanai ir vajadzīgi lieli izdevumi, ir balstīta uz trešās valsts tiesību aktiem atbilstoši Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punktam, un, treškārt, tādu ierēdņu un darbinieku situācija, kuru uzturēšanas saistības izriet no tiesas nolēmuma, kas ir balstīts uz trešās valsts tiesību aktiem, kurai atšķirībā no iepriekš minētajām situācijām neviens Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta noteikums nav piemērojams.

64 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmo daļu par "apgādājamu bērnu" ir uzskatāmi adoptēti ierēdņa vai viņa laulātā bērni, ar nosacījumu, ka "ierēdnis [viņus] faktiski uztur". Otrkārt, saskaņā ar strīdīgo tiesību normu par "apgādājamu bērnu" ir uzskatāmi ierēdņa ārlaulības vai adoptēti ierēdņa vai viņa laulātā bērni, bet "[kurus] ierēdnim ir pienākums uzturēt atbilstoši tiesas lēmumam, kas balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem par mazgadīgo [nepilngadīgo] aizsardzību". Visbeidzot, treškārt, izņēmuma gadījumos un,

balstoties uz iecēlējinstitūcijas, attiecīgās Savienības iestādes vai struktūras pamatotu lēmumu, jebkura persona, tostarp pilngadīga persona un ierēdņa ģimenes loceklis, kas nav ierēdņa likumīgi, ārlaulības vai adoptēti bērni vai viņa laulātā bērni, saskaņā ar Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punktu var tikt uzskatīti par "apgādājamu bērnu", ja ierēdnis ir "juridiski atbildīgs [par viņu uzturēšanu]" un ja "[viņu] uzturēšanai ir vajadzīgi lieli izdevumi" (spriedums, 2018. gada 16. janvāris, SE/Padome, T-231/17, nav publicēts, EU:T:2018:3, 38. punkts).

65 Tādējādi Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmajā daļā nav noteikts, ka adopcijas lēmumam ir jābūt balstītam uz dalībvalsts tiesību aktiem. Tādējādi Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punktā nav noteikts, ka uzturēšanas saistībām ir jābūt balstītām uz dalībvalsts tiesību aktiem. Savukārt strīdīgajā tiesību normā ir prasīts, ka tiesas nolēmumam, no kura izriet uzturēšanas saistības, ir jābūt balstītam uz dalībvalsts tiesību aktiem. No tā izriet, ka, pieprasot, lai strīdīgajā tiesību normā minētās uzturēšanas saistības būtu balstītas uz dalībvalsts tiesību aktiem, Civildienesta noteikumos ir paredzēta mazāk labvēlīga attieksme pret ierēdņiem un darbiniekiem, uz kuriem attiecas šī tiesību norma.

66 Šajos apstākļos ir noskaidro, vai, kā to apgalvo prasītāja, Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punktā un šī pielikuma 2. panta 2. punkta otrajā daļā minētie ierēdņi un darbinieki, no vienas puses, un tādi ierēdņi un darbinieki kā prasītāja, kuriem ir piemērojama strīdīgā tiesību norma, no otras puses, ir salīdzināmā situācijā (skat. spriedumu, 2017. gada 9. marts, *Milkova*, C-406/15, EU:C:2017:198, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ir ticis nospriests, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmā daļa, strīdīgā tiesību norma un Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punkts attiecīgi ir piemērojami trim dažādām bērnu vai personu grupām, kuras var tikt atzītas par "apgādājamo bērnu" Civildienesta noteikumu izpratnē (spriedums, 2018. gada 16. janvāris, SE/Padome, T-231/17, nav publicēts, EU:T:2018:3, 37. punkts).

68 Proti, pirmkārt, strīdīgā tiesību norma un Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punkts abi ir balstīti uz pastāvošām saistībām uzturēt personas, ar kurām attiecīgo ierēdni nevieno radniecība. Taču, lietojot šajā tiesību normā divus dažādus uzturēšanas saistību jēdzienus, no kurām vienas ir "iegūtas ar tiesas nolēmumu", bet otras izriet no "tiesību aktiem", Savienības likumdevējs ir vēlējies risināt divas atšķirīgas situācijas (spriedums, 2018. gada 16. janvāris, SE/Padome, T-231/17, nav publicēts, EU:T:2018:3, 39. punkts). Strīdīgajā tiesību normā ir prasīts, lai uzturēšanas saistības būtu noteiktas ar tiesas nolēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz tiesību aktiem par nepilngadīgo aizsardzību. Šī tiesību norma it īpaši attiecas uz aizbildnības pār nepilngadīgo noteikšanu. Savukārt Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 4. punkts attiecas uz tiesību aktos noteiktajām uzturēšanas saistībām pret vecāku vai radinieku svainībā, kas ne vienmēr ir nepilngadīgais. Turklāt šajā tiesību normā ir noteikts, ka tādas personas uzturēšanai, pret kuru ierēdnim ir jāuzņemas uzturēšanas saistības, ir vajadzīgi "lieli izdevumi" un ka ierēdnis iesniedz "apstiprinošus dokumentus", ka saistībā ar attiecīgās personas uzturēšanu saistītie izdevumi pārsniedz parastos izdevumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 20. janvāris, *Klein*/Komisija, F-32/08, EU:F:2009:3, 45. punkts).

69 Otrkārt, tādu ierēdņu un darbinieku situāciju, kuriem uzturēšanas saistības ir uzliktas atbilstoši strīdīgajai tiesību normai, un to darbinieku un ierēdņu situāciju, kuru apgādībā ir bērns atbilstoši adopcijas lēmumam, kas ir minēts Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmajā daļā, nevar uzskatīt par salīdzināmām. Proti, adopcija un aizbildnība būtiski atšķiras. Pirmkārt, ir jāuzsver, ka atšķirībā no adopcijas aizbildnība principā beidzas brīdī, kad bērns sasniedz pilngadību. Otrkārt, ir jānorāda, ka aizbildnība principā ir atsaucama, savukārt adopcija, kas ir radniecības veids, ir pastāvīga.

70 No iepriekš minētā izriet, ka Civildienesta noteikumu VII pielikuma 2. panta 2. punkta pirmajā daļā un 4. punktā, kā arī strīdīgajā tiesību normā minētie ierēdņi un darbinieki nav uzskatāmi par tādiem, kas atrodas tādā pašā situācijā, tāpēc ar Civildienesta noteikumos paredzētajiem dažādiem apgādājamā bērna pabalsta piešķiršanas nosacījumiem principā nevar pārkāpt vienlīdzīgas attieksmes principu.

71 Tādējādi otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

3) Par trešo pamatu – tiesību uz izglītību un bērna interešu prioritātes principa neievērošanu

72 Prasītāja apgalvo, ka visiem bērniem ir tiesības uz izglītību. Taču šī izglītošana rada izmaksas. Tas it īpaši ir attiecināms uz tāda darbinieka apgādībā esošu bērnu izglītību, kas – kā prasītāja – strādā Savienības delegācijā trešā valstī, kuras teritorijā izglītība, kas ir līdzvērtīga Eiropā iegūtajai izglītībai, ir dārga. Taču, neatļaujot piešķirt ierēdņiem un darbiniekiem apgādājamā bērna pabalstus par viņu apgādībā esošiem bērniem, kuriem ir trešās valsts valstspiederība, ar tiesību normu, uz kuru attiecas iebilde par prettiesiskumu, esot pārkāpts Hartas 14. un 24. pants.

73 Parlaments, Padome un Komisija lūdz noraidīt trešo pamatu.

74 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānoskaidro, vai tas, ka ar strīdīgo tiesību normu no apgādājamā bērna jēdziena ir izslēgts bērns, kurš ir ierēdņa vai darbinieka apgādībā atbilstoši tiesas nolēmumam, kas ir balstīts uz trešās valsts tiesību aktiem, ir jāuzskata par Hartas 14. panta pārkāpumu. Šajā tiesību normā "Tiesības uz izglītību" ir paredzēts šādi:

"Ikvienai personai ir tiesības uz izglītību, kā arī uz pieeju arodmācībām un tālākizglītībai."

75 Interpretējot šo tiesību normu, ir jāņem vērā Paskaidrojumi attiecībā uz Hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.) atbilstoši LES 6. panta 1. punkta trešajai daļai un Hartas 52. panta 7. punktam (spriedums, 2013. gada 19. septembris, Komisija/*Strack*, pārskatīšana, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, 27. punkts). No paskaidrojumiem attiecībā uz Hartas 14. pantu izriet, ka šis pants ir balstīts gan uz dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, gan uz Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas pirmā papildu protokola 2. pantu, kurā ir noteikts:

"Nevienam cilvēkam nedrīkst liegt tiesības uz izglītību. Veicot funkcijas, kuras tā uzņemas attiecībā uz izglītību un mācībām, valsts ievēro vecāku tiesības nodrošināt saviem bērniem tādu izglītību un mācības, kas ir saskaņā ar viņu reliģisko pārliecību un filozofiskajiem uzskatiem."

76 Pretēji tam, kas ir norādīts prasītājas argumentācijā, no iepriekš minētā nevar secināt, ka ar Hartas 14. pantu Savienībai ir noteikts pozitīvs pienākums nodrošināt šiem ierēdņiem un darbiniekiem finanšu līdzekļus, kas ļauj viņu apgādībā esošiem bērniem iegūt īpašu izglītību.

77 Tādējādi, pat pieņemot, ka apgādājamā bērna pabalsta mērķis ir segt mācību maksu, kas ierēdnim vai darbiniekam ir jāmaksā par viņa apgādībā esošu bērnu, nevar uzskatīt, ka Hartas 14. pantā nostiprinātās tiesības uz izglītību prasa piešķirt šo pabalstu arī par bērnu, kas ir ierēdņa vai darbinieka aizbildnībā atbilstoši tiesas nolēmumam, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz trešās valsts tiesību aktiem.

78 Otrkārt, ir jānoskaidro, vai tas, ka ar strīdīgo tiesību normu no apgādājamā bērna jēdziena ir izslēgts bērns, kas ir ierēdņa vai darbinieka apgādībā atbilstoši tiesas nolēmumam, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz trešās valsts tiesību aktiem, ir jāuzskata par Hartas 24. panta 2. punkta pārkāpumu. Šajā tiesību normā ir paredzēts:

"Visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses."

79 Šajā ziņā ir jānorāda, ka no Paskaidrojumiem attiecībā uz Hartas 24. pantu izriet, ka šis pants ir balstīts uz 1989. gada 20. novembrī parakstīto Ņujorkas konvenciju par bērnu tiesībām, ko ir ratificējušas visas dalībvalstis, it īpaši uz tās 3., 9., 12. un 13. pantu. No šīs konvencijas 1. panta izriet, ka "šajā konvencijā par bērnu tiek uzskatīts ikviens cilvēks, kas nav sasniedzis 18 gadu vecumu, ja vien saskaņā ar attiecīgiem tiesību aktiem pilngadība neiestājas agrāk".

80 Šajā lietā *Joe* un *Claire*, kas ir vecāki par 18 gadiem, nav uzskatāmi par "bērniem" šī sprieduma 79. punktā minētās 1989. gada Ņujorkas konvencijas izpratnē, tādējādi Hartas 24. pantu viņiem nevar piemērot.

81 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nevar uzskatīt, ka konkrētas bērnu kategorijas izslēgšana no apgādājamā bērna jēdziena, kas ir veikta ar strīdīgo tiesību normu, un apgādājamā bērna pabalsta nemaksāšana ir Hartas 24. panta pārkāpums.

82 Tādējādi trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

4) Par ceturto pamatu – Hartas 52. panta un samērīguma un tiesiskuma principu pārkāpumu

83 Prasītāja norāda, ka atbilstoši Hartas 52. pantā nostiprinātajam samērīguma principam likumdevējam esot bijis skaidri jānorāda iemesli, kuru dēļ bērnus, kas ir ierēdņa vai darbinieka aizbildnībā saskaņā ar tiesas nolēmumu, kurš ir balstīts uz trešās valsts tiesību aktiem, tas neatzīst par apgādājamiem bērniem. Tā kā šajā ziņā nav sniegti paskaidrojumi, ar strīdīgo tiesību normu esot pārkāpts Hartas 52. pants.

84 Padome un Komisija lūdz noraidīt ceturto pamatu kā nepamatotu, savukārt Parlaments lūdz atzīt minēto pamatu par nepieņemamu.

i) Par ceturtā pamata pieņemamību

85 Parlaments uzskata, ka ceturtais pamats ir nepieņemams, jo būtiskie tiesību elementi, uz kuriem ir balstīts šis pamats, pēc tā domām, neizrietot no prasības pieteikuma teksta. Proti, prasītāja neizvirzot nekādu juridisku argumentu, lai pamatotu apgalvoto samērīguma un tiesiskuma principu pārkāpumu.

86 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta pirmo daļu, kas ir piemērojama tiesvedībai Vispārējā tiesā saskaņā ar šo statūtu 53. panta pirmo daļu un Reglamenta 76. panta d) punktu, prasības pieteikumā ir jāiekļauj tostarp strīda priekšmets un izvirzīto pamatu kopsavilkums. Šīm norādēm ir jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Vispārējā tiesa – lemt par prasību, vajadzības gadījumā bez papildu informācijas. Nolūkā nodrošināt tiesisko drošību un pareizu tiesvedību, lai prasība būtu pieņemama, pamata faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, uz kuriem prasība pamatota, ir jāizriet – vismaz kopsavilkuma veidā un tomēr saskaņoti un saprotami – no paša prasības pieteikuma teksta (rīkojumi, 1993. gada 28. aprīlis, *De Hoe*/Komisija, T-85/92, EU:T:1993:39, 20. punkts, un 1999. gada 21. maijs, *Asia Motor France* u.c./Komisija, T-154/98, EU:T:1999:109, 49. punkts).

87 Izskatāmajā lietā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka prasītāja savā prasības pieteikumā nav precizējusi, kā izpaudās tiesiskuma principa pārkāpums, uz kuru viņa atsaucas sava ceturtā pamata nosaukumā. Tādējādi šis pamats ir jāatzīst par nepieņemamu, ciktāl tas attiecas uz apgalvoto minētā principa pārkāpumu.

88 Otrkārt, ir jākonstatē, ka prasītājas argumentācija attiecībā uz viņas minēto samērīguma principu ir lakoniska. Tomēr no viņas izklāsta pietiekami skaidri un saskaņotā veidā izriet, ka viņa atsaucas uz samērīguma principa, kas ir jāievēro atbilstoši Hartas 52. pantam, ņemot vērā tajā atzīto tiesību ierobežojumus, pārkāpumu.

89 Tādējādi ceturtais pamats ir jāatzīst par pieņemamu, ciktāl tas attiecas uz Hartas 52. panta un samērīguma principa pārkāpumu.

ii) Par lietas būtību

90 Hartas 52. panta 1. punktā ir noteikts:

"Visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes [samērīguma] principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības."

91 No paskaidrojuma attiecībā uz Hartas 52. pantu izriet, ka tā mērķis ir noteikt Hartā nostiprināto tiesību un principu piemērošanas jomu, kā arī to interpretēšanas noteikumus. It īpaši 52. panta 1. punktā ir definēta tiesību ierobežojumu sistēma.

92 Taču attiecībā uz izskatāmo lietu, pirmkārt, ir jānorāda, ka šajā pamatā prasītāja nav konkrēti norādījusi, kādas Hartā atzītās tiesības vai kādas brīvības ir tikušas ierobežotas ar strīdīgo tiesību normu.

93 Otrkārt, ir jāuzsver, ka pirmajā un trešajā pamatā, kas ir izvirzīti, lai pamatotu iebildi par strīdīgās tiesību normas prettiesiskumu, Vispārējā tiesa nav konstatējusi, ka ar strīdīgo tiesību normu būtu ierobežotas kādas no Hartā paredzētajām tiesībām.

94 No tā izriet, ka prasītāja nav pierādījusi Hartas 52. panta 1. punkta pārkāpumu.

95 Tādējādi ceturtais pamats un līdz ar to arī prasītājas izvirzītā iebilde par prettiesiskumu ir jānoraida.

5) Par piekto pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā un labas pārvaldības principa un rūpības pienākuma un pienākuma sniegt palīdzību neievērošanu

96 Prasītāja apgalvo – tā kā strīdīgā tiesību norma ir prettiesiska viņas pirmajā līdz ceturtajā pamatā minēto iemeslu dēļ, IPNDL esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un pārkāpusi labas pārvaldības principu, pieņemot apstrīdēto lēmumu uz šīs tiesību normas pamata. Viņa uzsvēra, ka līdz brīdim, kad viņa saņēma *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojumu, viņa nebija informēta par to, ka saskaņā ar strīdīgo tiesību normu viņai nebija tiesību saņemt apgādājamā bērna pabalstus. Viņa arī norāda, ka šo pabalstu maksāšana tika pārtraukta pēkšņi.

97 Savā replikā prasītāja atsaucas arī uz rūpības pienākuma un pienākuma sniegt palīdzību neievērošanu. Komisija neesot pildījusi šos pienākumus, nesniedzot palīdzību prasītājai un nekonsultējot viņu no 2011. gada vai nedodot viņai laiku no 2016. gada pielāgoties jaunajām *PMO* prasībām, saskaņā ar kurām viņai būtu jāiesniedz nolēmums, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem. Šajā ziņā prasītāja norāda, ka tikai pēc iepazīšanās ar Komisijas iebildumu rakstu viņa uzzināja, ka *PMO* uzskata, ka nolēmumu par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu varēja uzskatīt par nolēmumu, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem, un līdz ar to *PMO* to varētu atzīt par pamatu apgādājamā bērna pabalsta piešķiršanai.

98 Pirmkārt, attiecībā uz prasītājas norādīto kļūdu tiesību piemērošanā ir jākonstatē, ka prasītāja atsaucas tikai uz savos pirmajos četros pamatos izvirzītajiem prettiesiskuma pamatiem un ka šajā pamatā viņa nav izvirzījusi nevienu papildu argumentu, kas pamatotu strīdīgās tiesību normas prettiesiskuma vai IPNDL pieļautās kļūdas tiesību piemērošanā konstatējumu. Tādējādi, tā kā prasītājas pirmie četri pamati tika noraidīti, arī nav jāizvērtē, vai ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, kas ir minēta šī pamata pamatojumam.

99 Otrkārt, saistībā ar labas pārvaldības principu pietiek konstatēt, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, IPNDL nebija izbeigusi attiecīgo pabalstu maksāšanu pēkšņi. Proti, kā ir atgādināts šī sprieduma 5. punktā, *PMO* 2015. gada 6. maija paziņojumā bija savlaicīgi informējusi prasītāju par šo pabalstu maksāšanas izbeigšanu.

100 Treškārt, attiecībā uz rūpības pienākuma pārkāpumu, kuru savā replikā izvirza prasītāja, Komisija apgalvo, ka šī prasītājas argumentācija esot nepieņemama, jo tā ir tikusi izvirzīta novēloti.

101 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru administrācijai noteiktais rūpības pienākums, kas atspoguļo savstarpējo tiesību un pienākumu līdzsvaru, kurš Civildienesta noteikumos ir nostiprināts attiecībās starp publisku institūciju un civildienesta darbiniekiem, un labas pārvaldības princips paredz, ka hierarhijā augstākai institūcijai, lemjot par ierēdņa situāciju, ir jāņem vērā ne vien dienesta intereses, bet arī konkrēta ierēdņa intereses (spriedumi, 2007. gada 7. marts, *Sequeira Wandschneider*/Komisija, T-110/04, EU:T:2007:78, 184. un 185. punkts, un 2014. gada 13. novembris, *De Loecker*/EĀDD, F-78/13, EU:F:2014:246, 76. punkts).

102 Prasītāja sava prasības pieteikuma piektajā pamatā apgalvo labas pārvaldības principa pārkāpumu. Tādējādi ir jāuzskata, ka prasītājas argumentācija saistībā ar rūpības pienākuma nepildīšanu ir viņas piektā pamata izklāsts. Tādēļ šī argumentācija ir jāatzīst par pieņemamu.

103 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka rūpības pienākums it īpaši ietver to, ka, hierarhijā augstākai iestādei lemjot par ierēdņa situāciju, tā ņem vērā visus faktorus, kas var ietekmēt tās lēmumu, un tādējādi tā ņem vērā ne tikai dienesta, bet arī attiecīgā ierēdņa intereses (spriedums, 1999. gada 1. jūnijs, *Rodríguez Pérez* u.c./Komisija, T-114/98 un T-115/98, EU:T:1999:114, 32. punkts).

104 Izskatāmajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja būtībā no rūpības pienākuma vēlas secināt to, ka administrācijai ir uzlikts pozitīvs pienākums sniegt atbalstu un vadīt viņas darbības vismaz no 2011. gada.

105 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka rūpības pienākums principā neuzliek administrācijai plašu pozitīvu pienākumu palīdzēt Savienības ierēdņiem vai darbiniekiem. It īpaši nevar pamatoti sagaidīt, lai rūpīga administrācija, kas izskata daudzus apgādājamu bērnu pabalsta pieteikumus, uzņemtos iniciatīvu palīdzēt visiem attiecīgajiem pieteikuma iesniedzējiem un konsultēt viņus par iespējamām darbībām, kuras tiem būtu jāveic, lai saņemtu šādus pabalstus (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2016. gada 20. jūlijs, *Barroso Truta* u.c./Eiropas Savienības Tiesa, F-126/15, EU:F:2016:159, 74. punkts).

106 Turklāt administrācijai var būt pienākums uzņemties pastiprinātas saistības, pildot rūpības pienākumu, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi, kas tostarp ir saistīti ar attiecīgās personas īpašas neaizsargātības situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 28. oktobris, U/Parlaments, F-92/09, EU:F:2010:140, 65.–67., 85. un 88. punkts). Taču prasītāja nav pierādījusi, ne arī apgalvojusi, ka šādi nosacījumi izskatāmajā lietā būtu izpildīti.

107 Otrkārt, ir arī jānorāda, ka parasti rūpīgam ierēdnim ir jāzina Civildienesta noteikumi un it īpaši normas, kas reglamentē viņa atalgojumu, tostarp normas par ģimenes pabalstiem. Saskaņā ar judikatūru pienācīgo rūpību, kas tiek gaidīta no ierēdņa vai darbinieka, izvērtē, ņemot vērā viņa izglītību, pakāpi un profesionālo pieredzi (spriedums, 2017. gada 17. maijs, *Piessevaux*/Padome, T-519/16, nav publicēts, EU:T:2017:343, 96. punkts un tajā minētā judikatūra).

108 Izskatāmajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja tika pieņemta darbā Komisijas dienestā 2007. gadā kā IV funkciju grupas līgumdarbiniece. Saskaņā ar PDNK 80. panta 2. punktā iekļauto tabulu šajā funkciju grupā ir iekļauti uzdevumi, kas ir aprakstīti šādi: "Administratīvi, konsultatīvi, valodas un tiem līdzvērtīgi tehniski uzdevumi, ko veic ierēdņu vai pagaidu darbinieku uzraudzībā." Saskaņā ar 82. panta 2. punkta c) apakšpunktu līgumdarbinieka pieņemšanai darbā ir vajadzīgs izglītības līmenis, kas atbilst

pabeigtām universitātes studijām [augstākai izglītībai], ko apliecina ar diplomu, vai – gadījumā, ja dienesta intereses to attaisno, – līdzvērtīga līmeņa profesionālā izglītība. Taču strīdīgās tiesību normas formulējums ir skaidrs, jo apgādājamā bērna pabalsta maksāšana tajā ir skaidri pakārtota tam, ka ierēdnim ir pienākums uzturēt bērnu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem, tādējādi līgumdarbiniekam, kuram ir tāda pieredze, izglītības līmenis un pakāpe kā prasītājai, būtu skaidri jāsaprot, ka tāds uz trešās valsts tiesību aktiem balstīts nolēmums kā *Tribunal de résidence de Buyenzi* spriedums nevar būt par pamatu apgādājamā bērna pabalsta piešķiršanai. Vismaz šāda darbinieka parastajai rūpībai būtu jāizpaužas tādējādi, ka viņš lūdz administrācijai sniegt informāciju šajā ziņā. Šajos apstākļos prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka prasība iesniegt uz dalībvalsts tiesību aktiem balstītu nolēmumu ir jauna prasība un ka tādējādi Komisijai no 2016. gada viņai būtu jādod laiks tai pielāgoties.

109 Tādējādi prasītājas argumentācija saistībā ar rūpības pienākumu ir jānoraida kā nepamatota.

110 Pienākums sniegt palīdzību, kas ir jāpilda administrācijai saskaņā ar Civildienesta noteikumu 24. pantu nozīmē, ka iestāde nodrošina ierēdņu aizstāvību pret trešo personu rīcību, nevis pret pašas iestādes darbību, kuras kontrole ir jāveic saskaņā ar citām Civildienesta noteikumu tiesību normām (spriedums, 2016. gada 9. septembris, *De Esteban Alonso*/Komisija, T-557/15 P, nav publicēts, EU:T:2016:456, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

111 Taču izskatāmajā lietā prasītājas argumentācija neattiecas uz trešo personu rīcību, bet uz Komisijas darbību vai bezdarbību. Tādējādi prasītāja nevar pamatoti izvirzīt pienākuma sniegt palīdzību neizpildi.

112 Tāpēc šis pamats ir jānoraida kā nepamatots.

6) Par sesto pamatu – iegūto tiesību, tiesiskās drošības un paredzamības principu pārkāpumu

113 Šajā tiesvedībā pirmo reizi savā replikā prasītāja norāda uz iegūto tiesību, kā arī tiesiskās drošības un paredzamības principu pārkāpumu.

114 Šajā ziņā viņa apgalvo, ka *PMO* viņu bija maldinājusi līdz lēmuma par sūdzības noraidīšanu pieņemšanai. Tas izrietot no apstākļa, ka 2011. gada jūnijā *PMO* bija atzinusi *Tribunal de résidence de Buyenzi* spriedumu par tiesas nolēmumu, kas rada tiesības uz attiecīgā pabalsta piešķiršanu. Tikai no lēmuma par sūdzības noraidīšanu viņa esot uzzinājusi, ka *Tribunal de résidence de Buyenzi* spriedumu vairs nevarēs atzīt par nolēmumu, kas rada tiesības saņemt pabalstus. Turklāt līdz 2017. gada februārim viņa neesot zinājusi, ka nolēmumu par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu *PMO* atzina par nolēmumu, kas rada tiesības saņemt apgādājamā bērna pabalstus. Šī iemesla dēļ viņa iesniedza Beļģijas iestādēs pieteikumu par *Joe* un *Claire* adopciju. Tik novēloti un pēkšņi pārskatot savu lēmumu par Burundi tiesu nolēmumu tiesisko seku atzīšanu laikā no 2011. līdz 2016. gadam un pieprasot, lai prasītāja lūdz atzīt šo nolēmumu, Komisija neesot ievērojusi prasītājas iegūtās tiesības, kā arī tiesiskās drošības un paredzamības principus.

115 Turklāt prasītāja uzskata, ka Savienības tiesas pieņemts nolēmums par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu joprojām esot balstīts uz ārvalstu tiesību aktiem un ka tādējādi to nevar uzskatīt par tiesas nolēmumu, kas ir balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem attiecībā uz nepilngadīgo aizsardzību strīdīgās tiesību normas izpratnē, jo saskaņā ar judikatūru tiesību normas, atbilstoši kurām rodas tiesības uz finanšu pabalstiem, ir jāinterpretē šauri.

116 Komisija lūdz atzīt šī sprieduma 113.–115. punktā minētos prasītājas iebildumus par nepieņemamiem, apgalvojot, ka tie ir izvirzīti novēloti un ka tos vajadzēja izvirzīt prasības pieteikumā.

117 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu tiesas sēdē, prasītāja apgalvoja, ka šos iebildumus viņa pirmo reizi ir izvirzījusi savā replikā, jo no iebildumu raksta viņa esot uzzinājusi, ka *PMO* būtu akceptējusi Savienības tiesas pieņemtu nolēmumu par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu par tādu, kas rada tiesības uz apgādājamā bērna pabalstu maksāšanu par *Joe* un *Claire*.

118 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no Reglamenta 84. panta 1. punkta izriet, ka tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

119 Šajā lietā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka IPNDL, kā tiesas sēdē to atzina prasītāja, lēmumā par sūdzības noraidīšanu jau bija informējusi viņu par to, ka attiecīgo pabalstu maksāšana tika izbeigta, jo *Tribunal de résidence de Buyenzi* spriedums nebija balstīts uz dalībvalsts tiesību aktiem.

120 Tādējādi ir jākonstatē, ka prasītāja par apgādājamā bērna pabalstu, kurus viņa saņēma, maksāšanas izbeigšanas iemesliem neuzzināja pirmo reizi no iebildumu raksta.

121 No tā izriet, ka prasītājas argumentācija saistībā ar tiesiskās drošības, iegūto tiesību un paredzamības principu pārkāpumu un apgādājamā bērna pabalstu maksāšanas izbeigšanas iemesliem neatbilst tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, kas tika konstatēti tiesvedībā Vispārējā tiesā. Tāpēc tā ir jānoraida kā nepieņemama.

122 Otrkārt, ir jākonstatē, ka prasītājas argumentācija attiecībā uz Savienības tiesas pieņemtu nolēmumu par *Tribunal de résidence de Buyenzi* sprieduma atzīšanu attiecas uz Komisijas bezlēmuma rīcību, un tādējādi tas nevar izraisīt apstrīdētā lēmuma atcelšanu. Līdz ar to šī argumentācija ir jāatzīst par neefektīvu un par tās pieņemamību nav jālemj.

123 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

124 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

125 Šajā lietā prasītājai nolēmums ir nelabvēlīgs, un Komisija ir lūgusi piespriest viņai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Tādējādi ir jāpiespriež prasītājai segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

126 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam iestādes, kas ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Padome un Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) SH atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Savienības Padome un Parlaments sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Kanninen Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 12. decembrī.

[Paraksti]